

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Resp. 2. Angeli non sunt in loco circumscriptivè, sed difinitivè.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83594)

ensionem formalem haberent, multò magis haberent finitam & limitatam. Ergo Angelos esse in loco ambigi non potest.

Hanc doctrinam tradunt Patres, ut Theodor. q. 3. in Genesim, ubi sic ait: *Certum est Angelos determinate esse substantia. Quod si verum est istud, sicuti profecto est, loco utique opus habebunt.* Et Damascenus lib. 2. orth. fid. c. 3. ubi de Angelis sic loquitur: *Atque circumscripti quidem illi sunt (hoc est, limitatam habentes extensionem virtuales,) nec enim in terra versantur, cum in celo sunt: nec, cum à Deo ad terram mittuntur, in celo remanent.*

RESPONSIO II.

Angeli non sunt in loco circumscriptivè, sed definitivè.

Ad prob. nota. Duplex est modus existendi in loco, circumscriptivè scilicet, & definitivè. Illud dicitur esse in loco circumscriptivè, quod habet extensionem formalem, & cuius proinde diversæ partes diversis partibus loci correspondent: hoc modo omnia & sola corpora sunt in loco. Illud dicitur esse & est in loco definitivè tantum, quod ita finitum spatium occupat, ut extra illud nec sit, nec esse possit naturaliter; & quia non habet extensionem formalem, sed virtuales tantum, non habet partes distinctas, extra se invicem positas, quibus distinctis partibus spatii correspondeat: unde dicitur esse totum in toto spatio, & totum in qualibet parte spatii; totum quidem in toto spatio, quia extra spatium, quod occupat, nulli est; totum verò in qualibet parte spatii, quia per simplicem entitatem, adeoque virtualiter tantum extensionem, omnibus & singulis partibus spatii correspondet per intimam præsentiam seu indistantiam. Hoc modo omnes & solæ incorporeæ creaturæ sunt in loco saltem naturaliter. Hinc

Prob. Resp. Creaturæ incorporeæ sunt in loco definitivè tantum. Atqui Angeli sunt incorporei. Ergo, &c. Hanc doctrinam tradit Damascenus, cum ait loco proximè citato: *Ceterum nec manibus, nec portis, nec repagulis, nec sigillis circumscribuntur (ad modum corporum,) non enim terminis ullis includuntur (sicut corpora) ... nam alioqui id solum natura ac propriè terminò caret, quod minime creatum est. Omnis enim condita res à Conditorè Deo terminatur, (accipiendo scilicet ab eo determinatam extensionem, sive formalem, sive virtuales tantum) ... Jam verò cum mentes sint, in ejusmodi quoque locis sunt, quæ mente ac ratione intelliguntur: non quod corporea modo circumscribantur: neque enim corporeo modo, quantum ad naturam attinet, figurantur, nec tribus dimensionibus constant: verum quia ubi imperatum fuerit, illic spiritaliter adsunt atque operantur, non eodem tempore hic atque illic esse atque operari possunt.*

RESPONSIO III.

Plures Angeli possunt esse in eodem loco naturaliter.

Prob. Nam illa tantum naturaliter sese excludunt ab eodem loco, quæ habent extensionem formalem impenetrabilem, ut duo corporea. Unde anima naturaliter est in eodem loco cum corpore. Atqui Angeli non habent extensionem formalem, & multò minus impenetrabilem habent, cum sint spiritus. Ergo, &c.

Quæres. Per quid Angelus determinetur ad hoc, ut sit in hoc loco potius, quam in alio. *R. breviter,* determinari quasi efficienter per potentiam motricem, formaliter verò per substantiam suam ut indistantem; non autem sive per modum ubicationis supervenientem, quia hic modus superfluous est; & sufficit indistantia substantiæ; sive per operationem, quia prius est Angelum huic loco per substantiam suam præsentem esse, quam in eo operari posse.

RESPONSIO IV.

Angeli moveri possunt localiter.

Prob. 1. ex Script. Nam Luc. c. 1. dicitur: *Missus est Angelus Gabriel à Deo ... ad Virginem ... Et in-*

gressus Angelus ad eam, dixit ... & discessit ab illa Angelus. Quæ verba in propria significatione accipi debent, cum nulla sit ratio ea aliter accipiendi. Unde assertio nostra est de fide. Nec dic verba illa tam improprie accipienda esse, quam illud, quod in symbolis dicitur de Verbo, seu de Filio: *Qui descendit de cælis, & incarnatus est,* accipiendum est. Nam disparitas est, quia cum Verbum sit Deus, habet extensionem virtuales interminatam, & vi immensitatis suæ ubique locorum est: quod autem est ubique, moveri non potest localiter. Unde cum descendere de celo dicitur de Verbo, non nisi improprie dici manifestum est, ad significandum scilicet novum quendam in terra existendi modum.

Prob. 2. Ex Patribus, Ambrosio scilicet lib. 1. de Spir. S. c. 10. ubi sic ait: *Seraphim de loco in locum transit: non enim complet omnia ... Seraphim descendit cum aliquo secundum naturam suam transitu.* Gregorio Naziaz. orat. 2. de Theologia sub finem, ubi hæc habet: *Hi (Angeli) divina voluntatis ministri sunt ... loca omnia peragrant, &c.* Damasceno verbis supra laudatis; & Chrysostomo hom. 3. in Epist. ad Hebræos, ubi sic ait de Angelis: *Hi verò loca mutant, & prioribus relictis, in quibus sunt, ita ad alia pergunt, in quibus non erant.*

Prob. 3. ratione. Quia quod non est ubique, sed est in loco determinato, locum mutare, seu de loco in locum transire, quod est moveri localiter, nil repugnat. Atqui Angeli non sunt ubique, sed in loco determinato. Ergo, &c.

Obj. S. Bernardum serm. 5. in Cantica, ubi sic loquitur: *Non est discurrere, nec de loco ad locum transire, nisi corporum, quod frequenter Angelos facere tam indubitata quam nota probat autoritas, Scripturæ scilicet. R. S. Doctorem* assertionem nostram probare, cum ait, notum & indubitatum esse ex Scriptura, quod Angeli de loco ad locum transeant. Ad id quod dicit proprium esse corporum transire de loco ad locum, unde concludit Angelos habere corpora, quia de loco ad locum transeunt, *R. dist.* Proprium est corporum transire de loco ad locum per contactum quantitativum, seu successivè contingendo commensurabiliter distinctas partes spatii interjacentis, C. Transire de loco ad locum quovis modo, N. Unde N. conclusionem S. Doctoris.

Itaque Angeli non possunt quidem transire de loco ad locum per contactum quantitativum, quia non habent extensionem formalem, adeoque non habent partes extra partes, quibus possint successivè correspondere & commensurari distinctis partibus spatii. At possunt v. g. de loco sibi adequato ad alium locum sibi adequatum & contiguum transire motu continuo: possunt enim continuè, seu absque ulla per quietem interruptione, spatium sibi adequatum, quod occupant, per partes deferere, eadem proportionem spatii contigui partes occupando; vel, si vis, possunt, nulla interposita morula, prius minorem spatii, quod occupant, partem, quam majorem, relinquere, eadem proportionem prius minorem spatii contigui partem, quam majorem, acquirendo, ad quod aliquid temporis requiritur.

Possunt igitur Angeli in tempore motu continuo de loco sibi adequato ad alium locum sibi adequatum & contiguum transire: imò de uno ad alium transire possunt in instanti: cum enim Angelus totus sit in singulis partibus loci, quem occupat, totus est in contactu hujus loci cum alio contiguo: unde nihil vetat, quominus in eodem puncto unum deferat totaliter, & alterum totaliter acquirat.

Hinc Angelus de loco, quem occupat, transire potest ad alium locum distitum, non solum motu continuo, quod difficultatem non habet, sed etiam motu discreto: potest enim in instanti totum locum, quem occupat, deferere, & totum contiguum acquirere; deinde interposita morula, in instanti relinquere totum hunc secundum locum, & simul acquirere totum tertium contiguum, atque ita deinceps.

Dixi, interposita morula: nam alioquin Angelus posset